

Italia. Slaget om Sicilia er over, 38 dager etter den allierte landstigning. Amerikanske tropper rykket igår inn i Messinas forsteder, og i hele dag har allierte styrker strømmet inn i byen. Tidlig igår stod den 7. amerikanske arme ved Milazzo, 24 km fra Messina. Samtidig inntok den 8. britiske arme Taormina på østkysten, foruten to byer i det indre. - Evakueringen av aksetroppene er blitt sterkt forhindret av de alliertes fly- og sjøstridskrefter, som har vært i livlig virksomhet i Messina-stredet. Tyskernes tilbaketog foregikk panikkartet. Som vanlig ble italienerne latt igjen for å beskytte tyskernes tilbaketrekning. - Etter erobringen av Sicilia forbereder de allierte seg på nye fremskritt. Det står nå ialt 160.000 mann på øya, og der samles stadig flere tropper og mere materiell og utstyr. Allerede igår løsnat amerikansk artilleri det første skud mot fastlandet som bare ligger 5 km fra Messina. - Natt til søndag bombarderte britiske krigsskip Scalca på sydsiden av Policaastro-halvøya. Bibovalencias havn, lenger sør, ble bombardert fra sjøen. - Det har vært intens flyvirksomhet over hele slagområdet i Middelhavet de siste døgn, på nord- og østkysten av Messina-stredet og på Calabria-halvøya. 9 fiendtlige skip i Middelhavet er senket. Amerikanske fly fra Midtøsten angrep igår italienske flyplasser i Foggia-området. Ved et av angrepene gikk 100 fiendtlige jagere opp til forsvar, av dem ble 43 skutt ned, melder amerikanerne. 8 av de angripende bombefly savnes. - Inatt var Torino målet for de britiske fly fra England. Igår natt var det Milano. Ideleggelsene var voldsomme i de bil-, fly-, motor-, jern- og stålverker som ble angrepet. - Over hele landet er det fortsatte demonstrasjoner for fred. I de norditalienske byer er det nu blitt innsatt arbeiderkommisjoner igjen, etterat disse har vært ute av virksomhet i 13 år. Redaktøren av sosialistavisen Avanti er løslatt sammen med fire andre fremtredende sosialister.

Russland. Etterat Karasjev er blitt erobret rykker russerne mot Brjansk på en 120 km bred front. Idag meldes at de står bare 24 km fra byen, og har rykket 18 km fram i løp av 2 dager. De sovjetrussiske tropper rykker fram mot Brjansk på en flanke 40 km NØ og SØ for byen. Lenger nord rykker de fram mot det viktige knutepunkt Roslavl, midtveis på Smolensk-Brjansk jernbanen. - I Khar'kov-avsnittet har tyskerne satt inn nye tropper i slaget om byens forsteder. Motangrepene er slått tilbake, og russerne er rykket fram slik at de nå bare står to km fra byens centrum.

Balkan. På Balkan er det stadig uro. I Hellas har greske friskarer erobret tilbake mange av de strøk som de tyske og italienske tropper holdt besatt. - I Jugoslavia må besatte lestrøppene nu bruke bomber og artilleri mot patriotene i Bosnia. I Ungarn er det store fredsdemonstrasjoner, og i kirkerne blir det bedt for fred.

Flyangrep. Både natt til igår og idag har Mosquitofly angrepet industrimål i Berlin. Dessuten er over tyve flyplasser i vest blitt bombet. Mål i Frankrike, Belgia og Nederland ble angrepet av britiske jagere, ingen gikk tapt. Under bombingen av Tyskland inatt ble 39 tyske fly skutt ned, 20 egne savnes. Det norske flyvåpen har nu skutt ned sitt 104. fly etter reorganiseringen av flyvåpenet sommeren 1940.

Politiet. Natt til mandag ble alle politistasjoner i Oslo besatt av tysk militær fra 3 til 6 om natten. Til kl. 6 hadde alle politifolk fått ordre om å møte ved Gardekasernen ved Majorstuen, hvor omlag 1000 mann møtte fram. Rediess, Jonas Lie, Olbjørg, Askvig m.fl. var til stede. Ved 7-tiden ble gardekasernen omringet av SS-tropper, bevæpnet med maskinpistoler. Jonas Lie holdt så en tale, og opplyste at politifullmektig Gunnar Wilifsen var blitt henrettet for sabotasje. Forhistorien var den at Eilifsen ble arrestert fordi han og hans avdeling, Oslo Politis Civilavdeling, hadde nektet å avhente 5 vikar som ikke var møtt fram til AT-tjeneste. Lie forlangte nu at hele politikorpsene skulle undertegne en erklæring, sålydende: "Jeg lover at jeg samvittighetsfullt og etter beste evne vil oppfylle mine plikter som politimann, følge de bestemmelser som gjelder min tjeneste og utføre de ordre som blir gitt meg." Det var først meningen at "staten" og "det statsbærende parti" også skulle være med i erklæringen, men dette var blitt strøket. Samtlige nektet å undertegne erklæringen. - Om natten var lederne for opposisjonen, omlag 20-25 mann, blitt arrestert som gisler. For å undgå at disse skulle bli henrettet, begynte så undertegningen, hvoretter man fikk gå. Herunder utspant det seg flere opprivende scener. En del greide å rømme fra kasernen på tross av at den var omringet, og flere gråt av skam over å måtte undertegne. Til slutt stod det bare 12 mann igjen som halstarrig nektet. Askvig gikk bort til disse og bønnfaldt og tryglet dem om å undertegne. Han sa bl.a. at han ikke hadde noe med dette å gjøre, men at de ville bli skutt innen morgendagen. De svarte med å snu ham ryggen og marsjere ned i kjelleren. Av disse 12 har visstnok senere en del gitt seg. 3 mann ble mandag ettermiddag stilt for krigsrett. Mandag middag ble omlag 70 mann arrestert og sendt til Grini, hvor det nu befinner seg omlag 150 konstabler. De konstabler som samlet seg utenfor kasernen ble drevet nedover Slømdalsveien av SS-folk bevæpnet med gevær. - Det bekreftes fra offisielt tysk hold at "Mare Rosa" som i hele sommer har ført tysk tropper fra Ålborg til Oslo, er blitt senket.

Utenrikskronikk ved dr. Arne Ordning. Slaget om Sicilia er endt, litt over en måned etter at landgangen fant sted. Dette kan ikke sies å være lang tid, tatt i betraktning at terrenget er ideelt for forsvar. Tyskerne har bestått av førsteklasses tropper, har kjempet med stor energi og utnyttet alle terrengets fordeler. De har imidlertid bestått av $3\frac{1}{2}$ divisjon, mens de allierte har hatt betydelig større styrker; men den begrensede antall har kunnet settes inn i forreste linje. De beste veiene går langs kysten, men kystlandskanets veier har vært lette å avskjære. Inne i landet er veiene like og lite egnede for bruk av tanks og biler. Tyskerne sinket overalt de allierte rykning ved mineutlegning. - De alliertes luftoverlegenhet har vært av stor betydning for seieren. - Spørsmålet er nå hvor stor styrke tyskerne har greidd å evakuere. I og havnebyene på fastlandet har vært gjenstand for systematisk bombing, og det at tyskerne har vært nødt til å konsentrere evakueringen til det smale område ved Messina gjør det enda lettere å hindre tilbaketrekning av tropper. Tyskerne har dog delvis nyttet småbåter som er vanskelige å treffe, særlig om natten, og det er derfor lykkeligvis evakuert atskillige tropper, mens de måtte etterlate det meste av tungt materiell. Erobringen av Sicilia medførte altså ikke ødeleggelse av store fiendtlige styrker, betyr umåtelig meget allikevel, fordi det for første gang er lyktes de allierte å gjennomføre en vellykket landgang på et sterkt befestet fiendtlig område. Samtidig har erobringen strategisk betydning ved at de allierte nå får en rekke førsteklasses flyplasser, slik at det blir god adgang til jagerbeskyttelse ved eventuell landgang på fastlandet. - Amerikanere og engelskmenn har begynt en ny luftoffensiv mot Italia, med base på Sicilia og i Nordafrika angriper flyplasser og trafikk-knutepunkt i Mellom-Italia og omkring Roma, mens fly fra England bomber industriområder i Norditalien. Badoglio-regjeringen har nå, åpenbart etter samråd med Vatikanet, erklært Roma for å være en åpen by. Erklæringen reiser mange vanskelige politiske og folkerettslige spørsmål. Folkeretten gir ingen definisjon på en "åpen by". Tidligere har begrepet bare vært anvendt umiddelbart foran en bys okkupasjon, og erklæringen har vært det første skritt mot kapitulasjon. 1940 ble Bruxelles og Paris erklært for åpne byer, og angrep mot byene ble innstilt. Derimot tok en ikke hensyn til at Beograd og andre jugoslaviske byer ble erklært for åpne i 1941. Folkeretten, bl.a. Haagkonvensjonen av 1907, forbyr bombing av åpne byer, men det er tvilsomt om vestmaktene vil innstille bombing av Roma. Det er andre faktorer som bestemmer luftkrigen idag enn i 1907, og begge parter har i denne krig dokumentert at enhver industri betraktes som mål fra luften. De allierte kan derfor ikke være bundet av Badoglios erklæring. Anerkjennelse av Roma som åpen by, vil tyskerne kunne forlange at Berlin også anerkjenner. Roma er rik på historiske minnesmerker og er sentrum for den katolske kirke. Men det allierte flyvåpen har ikke bare unngått å skade Vatikanbyen, men også de øvrige minnesmerker. Foruten å være en by full av ærverdige historiske tradisjoner, er Roma sentrum for den italienske administrasjon og har samfunnsmessig stor betydning. Skulle Roma bli anerkjent som åpen by, måtte de allierte ha bestemte garantier som de kunne ha anledning til å kontrollere. Først og fremst måtte alle tropper og all krigsindustri fjernes sammen med lagre av krigsmateriell, og jernbanetrafikken måtte dirigeres utenom byen, noe som vanskelig kan gjøres. Erklæringen blir derfor sannsynligvis uten betydning. Den beste beskyttelse byen kan få, vil være ved en italiensk kapitulasjon. - Badoglios ventepolitikk har vært til fordel for tyskerne, men har brakt nye ulykker over det italienske folk. Italienske aviser beklager seg over at landet, som det heter, er "blitt slagmark for en krig som ikke lenger angår os". Der trekkes sammenligninger med den gang landet var kampplads for krig mellom tyske, franske og spanske tropper som bare samarbeidet i å utplyndre Italia. Badoglio kunne ha unngått dette ved å kapitulere med en gang Mussolini gikk. Det ville ha lagt landet åpent for de allierte tropper og overrumplet tyskerne, som nå har fått tid til å etablere et forsvar i Norditalia. Det meldes om få tyske divisjoner også i Syd- og Mellom-Italia, men det er tvilsomt om de kan utrette noe. I alle tilfelle vil de italienske byer stå seg på overgivelse. Dermed blir det spart for de alliertes ødeleggende flyangrep samtidig som de allierte etter besættelsen er i stand til å yte byene et ypperlig jagerforsvar, noe tyskerne ikke kan. Badoglio har en sterk opinion mot seg, særlig fra de brede lag av de norditalienske byer, og det er ikke umulig at opinionen vil kunne fremtvinge en avgjørelse. - Ordning omtalte videre den russiske offensiv, som han tillegger stor betydning, og til slutt ga han en oversikt over de alliertes vellykkede kamp mot ubåtene samt en vurdering av forhandlingen i Quebec.

Registreringsskjema til Næringsdepartementet. Det er meget beklagelig å bemerke at flere av industriens, handelens og skipsfartens folk til tross for advarsel godvillig har bøyd kne for fienden og innsendt skjema. - Det er dobbelt beklagelig at det er de største firmaene som har vært de første til å bryte denne viktige front. Deres argument at det er en sak av underordnet betydning, er ganske feilaktig. Tvært imot, den er meget viktig, da de derved hjelper fienden og nedbryter moralen hos våre egne. De burde som de ledende firmaer ha vært seg sitt ansvar bevisst, da de må vite at deres handlinger er bestemmende for de mindre i samfundet. - Skjema skal ikke innsendes